

**Uwarunkowania prawne i finansowe dotyczące możliwości
utworzenia prywatnego żłobka w gminie**

Zasady organizowania i funkcjonowania opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, warunki świadczonych usług, kwalifikacje osób sprawujących opiekę oraz zasady finansowania opieki określa *ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 338 z późn. zm.)*.

Zakładając żłobek prywatny, należy:

- 1) zarejestrować działalność gospodarczą;
- 2) dysponować lokalem/budynkiem spełniającym wymogi sanitarno-lokalowe oraz przeciwpożarowe zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy (Dz. U. z 2019 r. poz. 72)*;
- 3) znaleźć kadrę spełniającą wymogi wynikające z przepisów, o których mowa w art. 15-18a ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3;
- 4) zorganizować wyżywienie dla dzieci zgodnie z aktualnymi normami żywienia dla populacji polskiej, opracowywanymi przez Instytut Żywności i Żywienia im. prof. dra med. Aleksandra Szczygła w Warszawie;
- 5) uzyskać wpis do rejestru żłobków i klubów dziecięcych;
- 6) opracować statut i regulamin organizacyjny żłobka lub klubu dziecięcego.

Prowadzenie żłobka lub klubu dziecięcego jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (*Dz.U. z 2024 r. poz. 236*) i wymaga wpisu do rejestru żłobków i klubów dziecięcych. Wpis do rejestru żłobków i klubów dziecięcych następuje na podstawie art. 28 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Zgodnie z art. 33 wspomnianej ustawy wpis do rejestru podlega opłacie. Jej wysokość ustala rada gminy w drodze uchwały i nie może być ona wyższa niż 1000 zł. Wniosek o wpis do rejestru składany jest na portalu empatia.mpips.gov.pl, na formularzu RKZ-1 Wniosek o wpis do rejestru żłobków i klubów dziecięcych lub wykazu dziennych opiekunów. Wniosek zawiera:

- 1) w przypadku osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej (stowarzyszenia, spółki) numer lub indeks identyfikujący podmiot we właściwym rejestrze publicznym, potwierdzający status podmiotu;
- 2) numer NIP, o ile wnioskodawcy ten numer nadano;
- 3) adres poczty elektronicznej oraz numer telefonu podmiotu zamierzającego prowadzić żłobek lub klub dziecięcy;
- 4) decyzję potwierdzającą spełnienie wymagań przeciwpożarowych,
- 5) decyzję - w przypadku żłobków lub opinię - w przypadku klubów dziecięcych, potwierdzającą spełnienie wymagań sanitarno-lokalowych,
- 6) w przypadku osoby fizycznej zaświadczenie o niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie;
- 7) oświadczenie o posiadaniu tytułu prawnego do lokalu, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy;

- 8) w przypadku osoby fizycznej – numer PESEL;
- 9) informację o godzinach pracy żłobka lub klubu dziecięcego;
- 10) adres poczty elektronicznej i numer telefonu żłobka lub klubu dziecięcego;
- 11) informację, czy żłobek lub klub dziecięcy jest dostosowany do potrzeb dzieci niepełnosprawnych lub wymagających szczególnej opieki;
- 12) wysokość opłat w żłobku lub klubie dziecięcym;
- 13) numer rachunku bankowego podmiotu prowadzącego żłobek lub klub dziecięcy;
- 14) od 1 czerwca 2025 r. dodatkowo oświadczenie o uwzględnianiu przez żłobek lub klub dziecięcy niezbędnych standardów opieki.

Po dokonaniu wpisu do rejestru żłobków i klubów dziecięcych podmiot otrzymuje zaświadczenie o dokonaniu wpisu do rejestru. Zgodnie z art. 31 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, wójt, burmistrz lub prezydent miasta odmawia wpisu do rejestru, w przypadku gdy:

- 1) podmiot nie spełnia warunków wymaganych do utworzenia i prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego;
- 2) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej objętej wpisem;
- 3) w stosunku do przedsiębiorcy wydano decyzję o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem, w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku.

Osoba chcąc otworzyć żłobek, może liczyć na takie samo wsparcie, jak każdy inny przedsiębiorca. Jednym ze źródeł finansowania może być rządowy „Program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch 2022–2029”. Wysokość dofinansowania z tego programu zależy od planowanej ilości miejsc opieki. Kwota, jaką można otrzymać na utworzenie jednego miejsca opieki w żłobku niepublicznym to 12 410 zł (z VAT). Miesięczna kwota dofinansowania do funkcjonowania jednego miejsca opieki utworzonego ramach programu wynosi do ok. 837 zł i przysługuje przez 36 miesięcy. Środki z programu można łączyć ze środkami z innych źródeł, zarówno krajowych, jak i wspólnotowych, jednak należy pamiętać, że niedozwolone jest podwójne finansowanie, czyli wykazanie tego samego kosztu w ramach dwóch projektów.

Na podstawie art. 60 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. *o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3* podmioty prowadzące żłobek mogą otrzymać na dziecko objęte opieką w żłobku dotację celową z budżetu gminy. Wysokość i zasady ustalania oraz rozliczania dotacji celowej, jak również kategorie dzieci, na które przyznawana jest dotacja, określa rada gminy w drodze uchwały. W przeciwieństwie do przedszkoli, gdzie dotacje są obowiązkowe i po spełnieniu przesłanek gmina musi wypłacić dotację, w wypadku żłobków ma ona charakter dobrowolny. Jej wysokość zależy od woli i zamożności gminy.

Kierownik Referatu
Rozwoju i Infrastruktury Społecznej
Joanna Datoń